

ورقة معلومات
יולי-אוגוסט-ספטמבר 2011

אשה

HAIFA FEMINIST CENTER www.isha.org.il אישה לאשה מרכז פמיניסטי חיפה المركز النسوي حيفا

כאב. פליט לא מגדיר את עצמו ככזה, אלא כאדם ש"בורח". אולי כי בריחה נתפסת כאקט זמני, ולעומת זאת בפליטות טמונה טרגדיה עמוקה וארוכת טווח. לחלקם הגדול כבר אין מקום לשוב אליו, והם מגיעים לכאן בחיפוש אחרי ביטחון וחיים. רבים מהיהודים בישראל הגיעו כמהגרים, חלקם היו פליטים, אך עדיין ניצבים קשים רבים בפני מבקשי מקלט, ונשללת זכותם של פליטים פלסטינים לחזור למולדתם. חלק מהפלסטיניות והפלסטינים בישראל חיים כפליטות וכפליטים בארצן, יש עקורים הגרים קרוב לבתיהם אך לא יכולים לחזור אליהם. ויש גם אנשים שבשל הדיכטומיה המגדרית הרווחת, שבה אין מקום למי ששונה ולא "נכנס" לתוך ההגדרה המגדרית הצרה והמקובלת, נדרשים "ליישר קו", ועל אף שהם גרים בביתם, הם חשים פליטים.

דבר המערכת

לילי טראובמן

גיליון זה של דף המידע, המוקדש לנושא "גבולות", הוא הראשון שלי כרכזת כללית ב"אשה לאשה", ומהווה עבורי גם הזדמנות להציג את העצמי.

נושא הגבולות פוגש אותנו לאורך חיינו בביוגרפיה האישית והפוליטית שלנו. בתקופת הדיקטטורה של פינולה נאלצתי לברוח מצ'ילה עם בתי התינוקת והגעתי לישראל. כמו פליטים אחרים, הייתי סבורה שבואי לכאן ארעי, שבמהרה ישתנו התנאים ואחזור לצ'ילה לאחר זמן קצר למדי. אבל מאז (שנות ה-70) אני כאן. אני פעילה פמיניסטית זה שנים במסגרות שונות, בעיקר במאבק נגד הכיבוש ובפעילות למען אזרחות משותפת, מה שהביא אותי להיות פעילה גם ב"אשה", במיוחד בוועדת "נשים, שלום וביטחון".

אני מאמינה שעלינו, כנשים פמיניסטיות, לפעול למען אזרחות אחרת, המבוססת על ערכים אוניברסליים של צדק חברתי, ושניתן לבנות חברה חדשה שתכיר ותכבד את הקבוצות וההבדלים בינינו תוך הדגשת היסוד האזרחי-פוליטי המשותף.

ישראל היא מדינה הבנויה מהפרדות – הפרדות וחומות – חומות מסוגים רבים. נוכח המציאות הזאת "אשה לאשה" מהווה משהו אחר. היא גם ארגון וגם קהילת נשים, ומשתלבים בה יחד האישי והפוליטי, מתמזגים בה חשיבה ואקטיביזם. ב"אשה" פעילות נשים זקנות וצעירות, יהודיות ופלסטיניות, לסביות והטרואיות, אשכנזיות ומזרחיות, ועוד ועוד. בדרך זו אנו בוחנות וסוללות דרכים חדשות.

אנו נולדות לתוך גבולות של מגדר, טריטוריה, לאומיות, תרבות, גבולות כלכליים ועוד ועוד. תפקידם של גבולות אלה הוא ליצור זהות ולתחום את הטריטוריות/המרחבים השונים שבהם אנו חיות ופועלות, ולייצר מודלים שעל פי הם אנו אמורות לנהוג ולא לחרוג מהם.

לאמתו של דבר, כנשים פמיניסטיות, אנו מנסות לפרוץ את הגבולות שהמדינה והחברה מציבות לפנינו; אנו פותחות חלונות, מושפעות ומשפיעות, ממציאות את חיינו, בוחנות דרכים חדשות, מסרבות לקבל את ההפרדות ויוצרות שותפויות וסולידריות החוצות את החומות; אנו מגדירות את עצמנו, מכריעות לגבי המקום שבו אנו רוצות להימצא, ובכך אנו בונות מציאות אחרת ויוצרות שינוי. ומתוך המציאות החדשה הזאת אנו ממשיכות כל הזמן ללמוד, מגלות גם בתוכנו שכבות של מיתוסים וסטריאוטיפים המאתגרים אותנו. חציית גבולות עשויה להעשיר אותנו, אך היא מלווה בלא מעט

מילים שאספתי מהרצאה בכנס ליום האישה הבינלאומי 2004

ראודה מורקוס

נשים	דחפו	ציות	אי-סדר
ציטוט	הכוח	הכנעה	חלוקת
שכחה	הסמכות	צורות	תפקידים
תבונה	כול	נשים	סופרים
בחורה	גבריים	קראו	סובלניים
רחוקות	עולם	התנגדות	תוקפנות
ספרות	תחפושת	אמנציפציה	צניעות
בית	ציטוט	מעזות	רנסנס
שתיקה	הסכמה	גברית	חריף
מילים	הערכה	להרחיק	איסורים
בושה	פחד	להחזיר	נשים
להתפרסם	חוצפה	גבולות	מדברות
סופרים	הצגה	הולם	שירה
הכרה	הצדקה	שנאה	
מודעות	קהילה	נשים	
ג'נדר	אחריות	קנאה	
קטגוריה	לגיטימיות	לעג	
פחדות	קריירה	זלזול	
פרסום	מעטות	לעודד	
נשים	מחץ	גאווה	
עקרת בית	שוברות	אמביציה	
להיאבק	מודל	לזלזל	
המשפחה	ספרות	חיפוש	
בושה	צניעות	לקרות	

חומת הפרדה: ירושלים
צילמה: נעמי ספיין-הון

אילו ללסבית היו גלגלים: אישה עם מוגבלות במרחב לסבי או שמה לסבית בחברה מוגבלת

ריטה שפי

אני רוצה להתחיל בשאלה: האם בכלל חשוב להגדיר את עצמנו? מדוע אנחנו ממהרים לתייג את עצמנו באופנים שונים? מה הגדרה עצמית נותנת לנו?

לאחד יהיה חשוב להגדיר את עצמו כישראלי, לפני הכול. לאחרת יהיה חשוב להדגיש דווקא את ארץ המוצא, שעבורה היא מקור לגאווה. אחרים אולי יעמידו את השכלתם או את השקפתם הדתית בראש. קיימות אין סוף דרכים להגדיר את עצמנו. כולנו בני אדם שמורכבים משלל זהויות. אנחנו רואים את העולם דרך משקפיים ייחודיים לכל אחד ואחת מאתנו, ואלה משקפי הזהויות שלנו. הם מעצבים את עולמנו, את השקפותינו על המציאות, את האופן שבו אנחנו תופסים אחרים ואחרים תופסים אותנו.

בפאנל הזה שלוש זהויות שלי עומדות במרכז: זהותי כאישה, כאדם עם מוגבלות וכלסבית ששייכת לקהילה הלהט"בית.

עבור מי שלא מכירה, אתייחס תחילה לטרמינולוגיה. הקהילה הלהט"בית כוללת לסביות, הומואים, טרנסג'נדרים וביסקסואלים. אני משתמשת במונח "קהילה הלהט"בית" ולא במונח המוכר "קהילה הומוסבית", משום שלהגדרה יש חשיבות רבה, ואני חושבת שצריך להתעקש עליה כדי לא להדיר קבוצות שנתפסות שוליות אף יותר, כמו טרנסג'נדרים, שנדרשו לזמן רב ולמאבק עד שנכללו בהגדרת הקהילה. הנושא של זהויות מגדריות ונטייה מינית אינו מצוי עדיין בתחום הקונצנזוס. הנטייה הטבעית של אנשים, גם בימינו, היא עדיין להתייחס לנושא מההיבט הצר של מיניות, ולשים בצד את העובדה שמדובר בזהות ובאורח חיים שלם. אני יודעת שיש אנשים, והם רבים אפילו, שרואים בנטייתם המינית את ההיבט הרומנטי והמיני בלבד. מבחינתם, הם בוחרים או בוחרות בן או בת זוג מאותו המין, וכאן מסתכמת כל הזהות הלהט"בית שלהם. זו לא הגישה שלי. עבורי, השתייכות לקהילה הלהט"בית היא פוליטית לא פחות משהיא אישית. השתייכות לקבוצת מיעוט, ועוד כזאת שסובלת מדיכוי ואפליה קשים, לא יכולה להיות מינורית ומצומצמת. ההשפעה שלה מורגשת בכל תחומי החיים.

אותו דבר אפשר להגיד על ההשתייכות לקבוצת האנשים עם מוגבלויות. הרי ברור לכולנו שלמוגבלות יש נגיעה בכל תחומי החיים, אם זה קשור לתעסוקה, מגורים, נייודות, אינטראקציות חברתיות, זוגיות ושאר ההיבטים. גם בינינו יש אנשים רבים שרואים במוגבלות עובדה מצערת שקרתה להם, שמגבילה אותם במידה זו או אחרת, אבל שהשפעה שלה לא נוגעת לכל היבטי החיים. כלומר, המוגבלות לא נתפסת בעיניהם כחלק אינטגרלי מזהותם, והם לא רואים את עצמם מזהים עם קבוצת האנשים עם מוגבלויות. אני, לעומת זאת, יוצאת מנקודת הנחה ששייכות לשתי הקבוצות הללו יוצרת זהויות מורכבות, זהויות פוליטיות ולא רק פרטיות, זהויות שמביאות אותנו להפסיק להתייחס לעצמנו כאינדיבידואלים פגועי גורל ולהתחיל לראות את עצמנו כחלק מקבוצה ייחודית, שפרטיה יכולים לזכות בהעצמה מעצם ההשתייכות הקבוצתית ומתמיכה ההדדית.

אחת הסוגיות החשובות שמשותפות לשתי הקהילות – של נכים ושל להט"בים – היא סוגיית הנראות. נראות מצביעה על קיימות. כשאנחנו לא נראים במרחב הציבורי, אנחנו לא קיימים. חוסר הנראות של אנשים עם מוגבלויות קשור למכשולים פיזיים, כמו נגישות, אבל בעיקר מדובר בעניין של מודעות לעצם קיומנו וצרכינו. כמוכן לא

כל מוגבלות בולטת ונראית לעין. אנשים שיכולים מבחינה ויזואלית להיתפס כלא מוגבלים – יכולים אמנם להימנע מהסטיגמה, אבל אז, לעתים, הם נכנסים לסוגיה המורכבת של הסתרה. חשיפה וגילוי מאוחרים עלולים להוביל לתגובה חריפה, כמו האשמות, דחייה, תחושת רמייה. זו סוגיה שעומדת לא פעם גם בפני לסביות והומואים מול החברה הסטרייטית. חשיפה עלולה להביא במקרים קיצוניים לפגיעה, מכל סוג, בין אם היא מובילה להרחקה מהמשפחה או לפיטורין, ובין אם לפגיעה פיזית של ממש. כשמדברים על סוגיה של נראות וחשיפה, קבוצות שנמצאות בשוליים חוות את הפגיעה המשמעותית ביותר.

אם כן, אפשר להגיד שיציאה מהארון היא לא נחלתם הבלעדית של הלהט"בים. גם אנשים עם מוגבלויות מתמודדים כל חייהם עם יציאה מהארון. כל פעם שאני חושפת בפני אנשים את העובדה שיש לי מוגבלות – מבחינתי היא סוג של יציאה מהארון. כשקובעים לי ראיין עבודה, עולה תמיד התלבטות באיזה שלב לחשוף את העובדה שאני בכיסא גלגלים. זה לגמרי יציאה מהארון. לקראת כל פגישה שאני צריכה לקבוע עם אנשים שלא מכירים אותי, עולה השאלה מתי יגיע שלב הווידי. ההתלבטות הזו מרחפת תמיד. היציאה מארון המוגבלות לא חלה רק עליי, אלא גם על הקרובים אליי. גם בת הזוג שלי צריכה להחליט באיזה שלב היא יוצאת מהארון לגבי היות זוגתה נכה. הקושי לחשוף את הנכות או המוגבלות אינו בלעדי לנו אלא תמיד נוגע במעגלים שקרובים אלינו. גם ההתלבטות בנוגע לחשיפת הנטייה המינית מרחפת בשלל הקשרים. באינטראקציות חברתיות, כשמדברים על זוגיות, ולרוב ההנחה שהיא סטרייטית, עולות שוב אותן התלבטויות. האם לצאת מהארון? האם לא להשתתף בשיחה? ואולי לדבר בצורה ניטראלית ומטושטשת כדי שלא יבינו? יציאה מהארון לא קלה לחלק גדול מהאנשים שמשתייכים לקהילה הלהט"בית. ולמעשה, הדילמות וההתמודדות הרבה יותר מורכבות כשמדובר בלהט"בים עם מוגבלויות.

אנשים המזדהים כלהט"בים, וכן אנשים המזדהים כבעלי מוגבלות, חולקים היבטים משותפים של סטיגמטיזציה:

1. גם למוגבלות וגם להומוסקסואליות מתייחסים כאל מאפייני-על, כתכונות ראשיות, מה שלרוב מבטל תפיסה של תכונות אחרות באדם.
 2. שניהם נתפסים לעתים כמדבקים חברתית.
 3. שניהם מבודדים לעתים מבחינה חברתית.
 4. שניהם מתויגים במונחים מתחום הרפואה ובשניהם נעשים ניסיונות "לתקן" ו"לנרמל" אותם.
- בשל כך, ניתן לראות דמיון רב במאבקן החברתי והפוליטי של שתי הקבוצות. עם זאת, הזדהותנו כלהט"בים או כבעלי מוגבלות מספקת למעשה גם הזדמנות להתחברות חברתית וליצירת זהות קבוצתית ואישית. וכאן אנו מגיעות לבעיה של אלו שחולקים דיכוי מרובה של המערכת, כמו אנשים עם מוגבלויות ששייכים לקהילה הגאה. להיות לסבית, או הומו, או טרנסג'נדר אינו מבטיח הבנה של אנשים עם מוגבלויות, כפי שלהיות אדם עם מוגבלות אינו מבטיח הבנה וקבלה של להט"בים. נשים לסביות עם מוגבלויות חוות דיכוי משולש. הן מופלות פעם אחת על רקע היותן נשים, פעם נוספת על רקע היותן לסביות ופעם שלישית על רקע מוגבלותן. מדובר בעצם בהשתייכות לשלוש קבוצות מיעוט שונות.

הדברים נאמרו בכנס "בשולי הנשיות: נשים מדברות מוגבלות", שהתקיים ב-9.3.2011 באלין בית נועם. המשך דבריה של ריטה שפי בעמוד 6 בקישור <http://www.justice.gov.il/NR/rdonlyres/84C25A1F-D752-475F-AEA2-25C1606BCC5F/27607/BeshuleiHanashiyut090311.pdf>

Refugees. Some thoughts.

I have many memories of people in Kosovo and Angola returning after the conflict – some after many years in exile – as well as experience with the many refugees and asylum seekers who have come to seek refuge in Israel in the past few years. Most refugees I have met had a home or a homeland they were longing to go back to. But not all could return. Often, the conflict which sent them fleeing to seek refuge was also the one which destroyed their homes or villages or reassigned them to others. Their right to return home then becomes more a right to be recognized and compensated rather than an actual realizable right to go back to the place they fled.

The United Nations definition of a refugee and the five internationally-recognised reasons for a person to claim refugee status are: race, religion, nationality, membership to a particular social group or political opinion. Yet, many countries, including Israel, which have signed the international convention, still do not have a fair asylum process, one in which asylum seekers are given asylum not in prison (unless they have committed a crime), decent human conditions and access to a fair process of refugee status determination. People who have fled their homes but didn't go to another country are considered 'Internally displaced persons' (IDPs). It took a long time for the international humanitarian community to realize that just because they didn't cross an international boundary while fleeing, IDPs are just as vulnerable as refugees, and should have similar rights.

I have seen the lack of rights for the great majority of African asylum seekers in Israel, and can only pray I don't have to be in their situation anywhere in the world

Even before I started working with refugees and IDPs, I had known IDPs from an early age. The people most close to me, my parents, were IDPs during World War II. Both were children, and in the face of persecution against the Jews in Belgium, they had to go into hiding, taking on fake identities and separated from their families and homes. I only know their childhood experience has been and continues to be a major event in my life, even though it ended well before I came to life. I can only begin to imagine what it means for a child to flee from persecution to such an extent that s/he has to be 'displaced' from family and identity.

Nathalie Rubin

צילמה
סלבה גרבר

משחק החג'י שלי ופריצת הגבולות

עביר קובטי

אחד המשחקים שהכי אהבתי לשחק כשהייתי צעירה, היה משחק ה"חג'י". זהו משחק שבמסגרתו משרטטים שורה של ריבועים בצורה של צלב, כל אחת צריכה לזרוק אבן לתוך הריבוע הראשון ולקפוץ עם רגל אחת, להזיז את האבן מן המרובע הראשון לשני לשלישי וכך הלאה. אסור שהאבן וגם הרגל יצאו מגבולות הריבוע. וזה היה ריבוע אחרי ריבוע, גבול ועוד גבול ועוד גבול. כשגדלתי, הבנתי שהמציאות דומה למשחק, ושהמשחק הזה לא מתאים לי יותר. אני נמצאת בעולם של גבולות וריבועים, מגדר, דת, לאום, גיאוגרפיה ואחרים. ואני בחרתי להוביל את חיי בפריצה של גבולות. ברמה האישית, ניתן אולי להגיד כי גבול החברה המסורתית המצפה מנשים למלא תפקיד מסורתי של אשת בית ואמא, הוא מאחורי ומאחורי הרבה נשים בדורי. וזה לא בזכותנו אלא בזכות המאבק של נשים ערביות ופמיניסטיות של דורות קודמים, אלה סללו לדור שלי את הדרך, ואת הגבול הזה היה קל לפרוץ. אולם למדתי עוד משהו, שדבר אחד הוא לפרוץ גבולות, אבל להסיר גבולות זה משהו אחר לגמרי. אכן הצלחתי לפרוץ גבולות ומגדרים רבים, אבל לא הסרתי אותם. פריצת גבולות נעשית במישור האישי, תלוי בנסיבות, בנחישות ובדברים אחרים, וזה לא גורם לשינוי חברתי ומבני. כדי לעשות שינוי צריך הסרה מוחלטת של הגבול כך שהתקדמותה של אשה, יהיה תלוי רק בעצמה, ולא במה שהחברה קובעת בשבילה.

במקרה שלי, הייתי ברת מזל להיוולד למשפחה ליברלית, תומכת ולא מסורתית. ואני יודעת שיש הרבה נשים, מוכשרות ומסוגלות להמון, אך אין להן את המזל שהיה לי, ואת פריצת הגבולות הן עושות בדרכים הכי קשות. מבחינתי, גם הגבולות האלה הם עדיין גבולות שלי, ואני עדיין פועלת להסירם. גם את גבולות הדת הצלחתי אולי לפרוץ במישור האישי, אך כמובן לא הסרתי, הם עדיין קיימים. קיימים הכי חזק וקובעים המון דברים בחיינו!

את גבולות הלאום אי אפשר לנתק מגבולות גיאוגרפיים, הרי האחרון נחוץ להגדרת הראשון! אני חושבת שהמקרה של האוכלוסייה הפלסטינית כאן הוא מקרה מיוחד: הגבולות הגיאוגרפיים הפיזיים מנוגדים לגבולות הלאומיים. ביני לבין עמי, קיימים גבולות פיזיים, את הפליטים אני לא יכולה לפגוש, ביני לבין בני עמי בשטחי 67 נוצרו גבולות רבים של מחסומים, גדרות וחלוקה הזויה של שטחים. גם עם עולמי הערבי קיימים גבולות עוד יותר נוקשים, פיזיים כי אינני יכולה להיכנס לרוב מדינות ערב, אך גם נפשיים בגלל הסגר שהטילה ישראל על מנת להפריד אותנו ממרחבנו הערבי, וגם הסגר שהטילו עלינו מדינות ערב כשראו בנו "משת"פים ישראלים". לכן אולי החלטתי ללכת לגור ברמאללה, זהו מבחינתי פריצת גבול. שנים רבות שרטטה ישראל ביני לבין בני עמי קו גבול גיאוגרפי ודמיוני. אנחנו האזרחים "ערביי ישראל" והם "הפלסטינים בשטחים". ואוסלו רק הוסיף לחלוקה הזו. ובכן, לא משנה אם אני אזרחית או לא, אני חלק מהעם הפלסטיני, ואת הגבולות בתוכנו אחצה כמה שאפשר.

את ה"חג'י" כנראה, אני אמשיך לשחק כל חיי, אולם עם כל גבול שאני חוצה, הכללים של המשחק משתנים בהתאם!

אינטרסקס - מי שנולדו עם איברי מין שאינם טיפוסיים, זכריים או נקביים.

שמי סמר. נולדתי כאינטרסקס והיום אני בת 40. רצייתי מאוד להיות נוכחת באחד הפאנלים ולספר אישית על החוויה המיוחדת של לגדול כאינטרסקס. אך ריבוי הקהל והמצלמות גרם לי לסגת. אני מפחדת להרגיש עירומה וחסרת ישע כמו שהיה קורה לי כילדה כשהייתי נכנסת לבדיקות בבית החולים, שם הפשיטו אותי והתבוננו באיברי האינטימיים, וברוב המקרים אף נגעו בהם.

בהיעדר חברה מכילה ומחבקת את האחרות, ואני מתכוונת לכל אחרות, אני מעדיפה להיות מאחורי הקלעים, שם אני בטוחה וגם משפחתי בטוחה. אני מכירת תודה לאלה שאזרו אומץ היום ודיברו בגלוי ולא להם שהתראיינו וכמובן לאלה שארגנו את הכנס והעלו את הנושא לסדר היום האנושי. היום אני חשה הרבה יותר שלמות עם גופי ועם הזהויות שלי. אך שלמות זו איננה קשורה בניחוח שבו הסירו המנתחים את אשכיי והקטינו בו את הדגדגן שלי. שלמות זו איננה קשורה בגוף ובזהות המגדרית שכפו עליי והיא איננה תולדה של הסוד שנכפה עליי ועל משפחתי וככל את כולנו בשלשלאות כבדות.

שלמות זו והרמוניה זו שאני חשה הן תוצר של אומץ ואהבה. אהבה עצמית ואהבתם של הסובבים אותי.

אני נזכרת בשנים שבהן ידעתי שמהו שונה אצלי, שאני אחרת, אך לא ידעתי מה שונה בי. היו הרבה סימנים בדרך, אך אף אחד לא דיבר אתי, ואני גם פחדתי לתת שם לאחרות זו. עול הסוד לא קל. ישנן תמיד פיסות מידע בדרך, חלקי מפה שהובילו לשום מקום. ההתבוננות באחרים בני גילי הבליטה באופן מובהק את השוני, אך עדיין אף אחד לא דיבר אתי.

אימא אחת מקבוצת התמיכה לאינטרסקס אמרה לי תמיד שהיא רוצה לחסוך מהבת שלה את הכאב. היא ידעה שבבוא העת היא תצטרך לספר לה שהיא נולדה כאינטרסקס, אך כל הזמן היא דחתה את השיחה.

הורינו רוצים תמיד לחסוך מאתנו את הכאב, אך אני רוצה להדגיש שכל עוד לא נגעתי בכאב ונתתי לו להיות חלק ממני לא הגעתי לשלמות ולשלווה בגוף ובנפש שלי. הכאב הוא חלק מהצמיחה, ולא סתם אומרים שאין פרי שלא היה מר בטרם הבשיל ושאין לצפות לתוצאות הצמיחה בלי כאבי הגדילה. בני אנוש מפחדים מהכאב. הפכנו לחברה שמצטיינת בהרחקת הכאב מחיי היום-יום. כל ביטוי של כאב או חרדה מדוכא בכדורים. הורינו והמערכת הרפואית רצו לחסוך מאתנו את הכאב לכן רקמו יחד את הסוד. אך הסוד הזה, שהיה אמור לשכך את הכאב, הגביר את הכאב והנציח את האחרות. אין ברצוני להפנות אצבע מאשימה כלפי הרופאים או ההורים מכיוון שכולנו אחראים בחברה זו. לכולנו יש חלק בשינוי החברתי שיכול להכיל את כל סוגי האחרות. חברה שבה אנחנו פוקחים את העיניים לראות מה מעבר לגוף הפיזי ולהתעניין באדם עצמו. לא בצבע עורו או דתו או מעמדו החברתי או אופי איברי המין שלו.

רק כשקיבלתי את האחרות של האחרים יכולתי לחבק את האחרות שבי. ההרמוניה בנפשי ובזהות המינית והמגדרית שלי אינה תולדה של הניתוחים שבוצעו בגופי. היא תולדה של דרך ארוכה וכואבת שבה ובמהלך כעשר שנים סיפרתי את סיפורי בקול רם ופירקתי חוליה אחר חוליה מהשרשרת שנקראת הסוד. אני תוהה למה מוקדשים מאמצים רבים ליישר את כולנו בשני מינים או בשני מגדרים, ולמה צריך לכרות, להוציא או לעצב את איברי המין לפי שתי תבניות מקובעות. 18 שנים ביליתי בבתי חולים. היה נראה שהמשכיות קיומי בחיים האלה באופן תקין קשורה בהסדרת התווה ובוהו שבין רגליי. נפשי הייתה מיוסרת מחוסר הוודאות ומהסוד. אך העיסוק העיקרי היה באיברי המין שלי. אמרתי לעצמי שעכשיו כשיש לי דגדגן בגודל הנורמטיבי, הלל בטן ללא אשכים, שפתיים פנימיות ושפתיים חיצוניות שתואמות לקו הייצור ההמוני, אוכל להתהלך בחיים ביתר קלילות, אוכל לאהוב ולהיות נאהבת ולהגשים את ייעודי בחיים האלה בצורה הטובה ביותר. ואז להפתעתי הגדולה גיליתי שכדי לחיות את מלוא החיים שלי אני זקוקה לרוך, להבנה, לידיים מחבקות ולאהבה. התאהבו בי מבלי לדעת מה גודל הדגדגן שלי והתאהבתי באנשים מבלי להתעניין בכרומוזומים שלהם או בגודל הפין שלהם.

בקבוצת התמיכה יש אנשים שאינם אוהבים את המונח אינטרסקס, ולפעמים לא כולנו בדעה אחת לגבי הנושאים השונים הקשורים בלידת אינטרסקס. אך כולנו שותפים לאמירה אחת: הסוד והסודיות כבלו את ידיו ורגליו והולידו הרבה כאב ובושה.

כולנו שותפים לתחושת ההקלה שבידיעה. האמת כואבת אך הסוד כואב עוד יותר.

המסר שרצייתי להעביר כאן היום הוא שבתהליך של יצירת מי שאנחנו בעולם הזה וההגעה לשלוות הנפש אין אנו זקוקים במקום הראשון לאיברי המין שלנו. אנחנו זקוקים במקום הראשון להרבה חמלה, צדק, אהבה וקבלה.

***הדברים נאמרו בכנס "להיות אדם – כנס אינטרסקס 2011", שהתקיים באוניברסיטת חיפה ב-5.5.2011 מטעם פרויקט האינטרסקס בקליניקה לפמיניזם משפטי בפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה.**

תודות לעושות במלאכת דף מידע:

אסנת להט, חנה ספרן, טל מטלון, לילי טראובמן, מיקי ולכל הכותבות, המכילות מעטפות והמקפלות. לגרפיקאית עינת בונשטיין ולדפוס שורות.

דרושות מנהיגות!

אם יש לך חזון פמיניסטי חברתי ומשאבי זמן ונפש להשתתף בתוכנית מרתקת ומאתגרת את מוזמנת להגיש מועמדות לתכנית "נשים מנהיגות לזכויות". בחודש אוגוסט 2010 תיפתח השנה הששית של התכנית המשותפת של עמותת איתך מַעַק - משפטניות למען צדק חברתי והפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה. התוכנית פועלת להשמעת מגוון קולותיהן של נשים למען שינוי חברתי באמצעות המשפט. לא דרושה השכלה מוקדמת בתחום במסגרת התוכנית הקימו המנהיגות והסטודנטיות במשך השנים פרוייקטים אשר יצרו מפנה משמעותי למאות נשים בחברה הישראלית.

פרטים נוספים בקישור הבא: <http://law.haifa.ac.il/clinics/>

(היכנסי לקליניקה לפמיניזם משפטי)

למידע נוסף: ע"ד ענת טהון אשכנזי 03-5160103

או במייל forwomen.haifa@gmail.com טפסים מלאים ניתן להעביר

במייל או לפקס 04-8288514

انترسكس - أولئك الذين ولدوا مع أعضاء تناسلية غير نموذجية ، ذكرا كانوا أم أنثى

اسمي سمر . ولدت كانترسكس واليوم أنا ابنة الأربعين عاما. أردت أن أشارك في إحدى الندوات لسرد تجربتي الشخصية الفريدة وهي نشأتي كانترسكس. إلا أن تعدد الجمهور والكاميرات دعاني للانسحاب. أخشى أن اشعر عارية ومسلوبة الإرادة. كما كان يحدث لي عندما كنت طفلة، حين كنت أذهب لإجراء الفحوصات في المستشفى، حيث كانوا يجردوني من ملابسني وينظرون مليا إلى أعضائي الخاصة، ويقومون في معظم الحالات حتى بلمسها.

في ظل غياب مجتمع حاضن وحاوي للأخر. وأنا أقصد كل الأخريات. أفضل أن أبقى وراء الكواليس. هنالك أنا آمنة وكذلك عائلتي. أشعر بالامتنان لأولئك الذين ابدوا الشجاعة اليوم وتحدثوا علنا. لأولئك الذين أجريت معهم المقابلات ولنظمي المؤتمر بالطبع. حيث كان لهم الفضل في إثارة القضية وطرحها من على جدول الأعمال الإنساني.

أشعر اليوم أكثر من أي وقت مضى بكثير من الاكتمال والتصالح مع جسدي وهوياتي. لا علاقة لهذا الشعور بالعملية الجراحية التي قام من خلالها الجراحين في إزالة الخصيتين وتصغير البظر لدي. لا علاقة لهذا الاكتمال بالجسد والهوية الجندرية المفروضة علي. وهو ليس نتاج السرية التي فرضت علي وعلى عائلتي وكبلتنا جميعا بقيودها الثقيلة. هذا الانسجام وهذا التكامل الذي اشعر به ليس إلا نتاجا للشجاعة والحب. حب الذات وحب من حولي.

أتذكر تلك الأعوام التي نبتت فيها براعم إدراك أن شيئا ما مختلف عندي. أنني مختلفة. إلا أنني لم اعرف ما هو هذا الاختلاف. كانت هنالك دلائل وعلامات كثيرة. لكن لم يكلمني احد. وخفت أنا بدوري من منح اسم لهذا الاختلاف. تخمّل عبء السرية ليس بالأمر السهل. هناك دائما أجزاء من المعلومات على طول الطريق. قطع من خريطة لا توصل لأي مكان. مراقبتي لآخرين من أبناء جيلي أكدت بوضوح هذه الاختلافات. لكن لم يكلمني عن هذا الاختلاف أحدا.

قالت لي أم من مجموعة الدعم للانترسكس أنها تريد أن تجنب ابنتها الألم. وقد عرفت انه سيأتي يوم تضطر فيه أن تخبر ابنتها أنها ولدت كانترسكس. إلا أنها استمرت في تأجيل هذا الحديث مع ابنتها.

جل ما يريد أهلنا هو أن يحفظونا من كل سوء لكنني أؤكد أنني لو لم أتألم. لو أنني لم اجعل الألم جزءا مني ما كنت وصلت إلى تكامل وسكينة نفسية. ليس الألم إلا جزءا من عملية البلوغ والنمو. فلا غرابة في القول القائل أن لا فاكهة لا تسبقها مرارة قبل النضج. وعليه فلا يمكن توقع بلوغنا ونمونا بدون الألم المرافق لهذا الطريق.

يخاف البشر الألم. أصبحنا مجتمعا يتفوق بإبعاد الألم من حياته اليومية. كل تعبير عن الألم أو الخوف يجابه بالحبوب المسكنة. أراد أهلنا والجهاز الصحي تخيينا الآلام. لذلك حاكوا السر سوية. إلا أن هذا السر الذي كان من المفروض أن يسكن الألم ما كان به إلا أن عظمه وكسر الاختلاف. لا ارغب في توجيه الاتهام نحو الأطباء أو الأهل. لأننا جميعا نتشارك المسؤولية في المجتمع. لكل منا نصيبه في التغيير المجتمعي الذي يمكن أن يحتوي على جميع أنواع الأخر. مجتمع يمكننا من أن نبصر ما هو ابعد من الجسد المادي لنبصر ذاته الإنسانية. فلا نتوقف عند لون البشرة أو الدين أو المركز الاجتماعي أو نوع الأعضاء التناسلية. فقط عندما تقبلت اختلاف الآخرين. استطعت أن أعانق الاختلاف الكامن في جسدي. التجانس والانسجام بين روحي وهويتي الجنسية والجندرية ليس نتاج العمليات التي أجريت علي جسدي. بل هو نتاج درب طويلة وموجعة. قضيت 10 سنوات اتلوا بها قصتي وتجربتي بصوت عال وتفكيك لكل حلقة من حلقات سلسلة السر.

أتساءل لماذا تكرر كل هذه الجهود لضبطنا جميعا بجنسين أو بنوعين اجتماعيين. وما الحاجة إلى إزالة. قطع وتصميم الأعضاء التناسلية وفقا للقوالب المعهودة الثابتة أمضيت ثمانية عشر عاما أنتقل بين المتشفيات. كان يبدو لي حينها أن استمرارية وجودي في هذه الحياة بشكل سليم تحتاج إلى حسم للفوضى الكامنة بين ساقني. روحي كانت معذبة من ثقل السر وعدم اليقين. وكان شاغل الأطباء الأساسي أعضائي الجنسية.

بعد العملية قلت لنفسني أن لدي بظر بحجم مقبول وجوف بطن يفتقد لخصيتين. شفاه داخلية وشفاه خارجية تتلاءم وخط الإنتاج العام. استطيع بهذا أن أخطو الحياة بسهولة اكبر يمكنني أن أحب وان أحب. أن أحقق مرادي من الحياة بصورة أفضل. لهول دهشتي. اكتشفت إنني ومن اجل تحقيق كل ذلك بحاجة إلى الحنان والتفهم والحب والأيدي الحاضنة. أحبوني من دون علم بحجم بطري وأنا أحببت آخرين من دون علم بكروموسوماتهم أو حجم قضيبهم.

في مجموعة الدعم هناك من لا يحب استعمال كلمة انترسكس وأحيانا لا تنفق جميعا بالرأي بخصوص مواضيع تتعلق بولادة الانترسكس. لكننا جميعا شركاء لقول واحد: قد كبل أيدينا وأرجلنا السر والسرية وولد الكثير من الألم والعار. كلنا شركاء لطمأنينة المعرفة. الحقيقة مؤلمة لكن السر أكثر إبلاما.

الرسالة التي أردت إيصالها اليوم. هي أننا وفي مسيرتنا خلق ذاتنا في العالم والوصول إلى السكينة لا نحتاج من اجل ذلك لأعضائنا التناسلية أو الجنسية وإنما نحتاج وفي الدرجة الأولى إلى الكثير من العطف والعدل والحب والتقبل.

* هذا النص مقتبس عن محاضرة ألقيت في مؤتمر "أن تكون إنسانا - مؤتمر انترسكس 2011". والذي أقيم في جامعة حيفا في تاريخ 05.05.2011. من قبل مشروع الانترسكس في العيادة الحقوقية النسوية في كلية الحقوق في جامعة حيفا.

כלכלת האהבה

יום רביעי 13.7.11 בשעה 20:00

איילת אילני תדבר על כלכלות מסוגים שונים ותעשה שימוש גם במושג 'כלכלת האהבה' שטבעה הזל הנדרסון המתייחס לעבודתן הרגשית והפיזית של נשים במרחב הפרטי והציבורי, אשר אינה מוערכת במדדים כלכליים ונעלמת מן העין. הנדרסון מציגה את 'כלכלת האהבה' כתשתית שעליה נשענת הכלכלה הפורמאלית, הגברית והנראית לעין. בשיחה נפרש את המושג ונדון בביטויים השונים שלו בחייו ובחיים סביבנו.

ערה לנשים כאילת המעבר

יום שלישי 2.8.2011 בשעה 20:00
הואנה אסרה והנה ומעשיר היקע

מנחה: יעל ראק

פסיכותרפיסטית התנהגותית קוגניטיבית במסגרת פרויקט של אוניברסיטת תל אביב אני מזמינה אותך להיות חלק מקבוצת נשים המעוניינות לחוות את גיל המעבר כגיל של התפתחות, והזדמנות להעזי ולעשות את מה שכל הזמן נדחק הצידה.

"הסיפור שלה"

בערב זה שמתקיים במסגרת אירוע "סיפור חיפאי" 2011, הקהל מוזמן להשתתף בערב שמספר את סיפורה של חיפה מתוך סיפורן האישי של הנשים המרכיבות אותה. האישה היא תבנית נוף מולדת. איזה מרחב גדילה אפשרה העיר לנשים שזכו לגור בה, ואיך נשים אלו השפיעו ועיצבו את אופיה?

ביום רביעי, 14.9.2011 בשעה 20:00

"סיפור חיפאי" הוא אירוע המתקיים זו השנה השנייה בחיפה, במסגרתו מתרחש מפגש בין תרבותי חיפאי באמצעות מימד הסיפור והספרות. במהלך השבוע מתקיימים מפגשים במוסדות חברה ותרבות שונים ברחבי העיר, בשפות שונות, וביום שישי מתקיים אירוע מרכזי ובו יתאפשר מפגש בין תרבותי ורב לשוני.

100 ש"ח או כפי יכולתך

החברות שאכן חשובה לנו

דמי חברות לשנת 2011

שם פרטי ומשפחה _____
ת"ז. _____ ט"ל. _____
כתובת _____

הנני מצרפת בזאת 100 ש"ח עבור דמי חברות לשנה.

בבקשה שלחי אלינו את כתובת המייל שלך
isha@isha.org.il

ברכות ומזל טוב
לאדוה שי עם
הולדת הבן!

ברכות ומזל טוב
ליהל אס קורלנדר
עם הולדת הבת!

ברכות לד"ר יפעת
ביטון מנהלת
מרכז תמורה -
המרכז המשפטי
למניעת אפליה,
על זכייתה בפרס
צגלה מטעם
אוניברסיטת תל
אביב

אסיפה שנתית 2011

"אשה לאשה" - מרכז פמיניסטי חיפה

יום חמישי 21.7.2011 בשעה 18:00

נשים המעוניינות להגיש מועמדות לחברות בוועד אשה לאשה מוזמנות לפנות לילי במייל: isha@isha.org.il

בתכנית:

הצגת הפעילות השנתית

אישור דו"ח כספי לשנת 2010

בחירת ועד העמותה

בחירת ועדת ביקורת

ארוחה משותפת

פויץ מוזמנת!!!

הביאו עמכן אוכל צמחוני או שתייה

"נמאס לך מפמיניזם כורסא?"

בואי לסלון...

סלון באשה לאשה

פגישות על בירה וחברותא בסלון אשה לאשה: כולן מוזמנות לערב חברתי פתוח לכל המגדרים.

יום שישי 29.7.2011 - קומזיץ על חוף הים

יום שני 19.9.2011

בהצלחה בהמשך הדרך לדנה מירטנבאום

עם סיום תפקידה בעמותת

איתך מעל

ומזל טוב לענת טהון עם
כניסתה לתפקיד!

גבר, אשה ומה שביניהם

עם סוזאן בסול וליאורה ארזי

יום חמישי 11.8.2011 בשעה
20:00

נפתח את הראש, נשמע, נראה ונציץ
אל מעבר לדיכטומיות המגדריות

מועדי ישיבות קולקטיב:

נתכנס בשעה 19:30 לאכול יחדיו.

נתחיל את הישיבה בשעה 20:00 ונדון בעניינים שעומדים ברומו של הארגון:

מדיניות, אידיאולוגיה ותמיכה במה שכולנו רוצות להשיג יחדיו. כל מי שרוצה להצטרף, להשתתף ולהשפיע מוזמנת.

יום ראשון ה- 3.7.2011

יום רביעי ה- 24.8.2011

יום שני ה- 26.9.2011

שלום לכן, אנו מאד מעוניינות ב-ארגון חגל לעבוד איתנו על הפרויקט המענין וחשוב ביותר: כתיבת ספר על 30 שנה לאשה לאשה. אנחנו לא ניפגשות הרבה ויש המון צורות שאתן יכולות לעזור.

אנא פנו אל תלמה או חנה להצטרפות ראשונה בקרוב. תודה

talmabd@gmail.com

hsafran10@hotmail.com

קורסים בבית אשה לאשה:

כולן מוזמנות להצטרף (התשלום שווה לכל נפש)

- טאי צ'י בהדרכת חגית שטיינברג בימי ראשון בשעה 16:30-18:00

- יוגה בהדרכת שמרית אהרונוביץ בימי שני משעה 19:45-21:00

- הרזייה שפוייה בהדרכת שוש ויגוצקי בימי רביעי משעה 18:00-20:00